

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/63/2016
Identifikačné číslo spisu: 5114011293
Dátum vydania rozhodnutia: 06.12.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5114011293.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Františka Moznera na neverejnom zasadnutí konanom dňa 6. decembra 2016 v Bratislave v trestnej veci obvineného F. Q., pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo 7. mája 2015, sp. zn. 3 To/48/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného F. Q. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 22T/111/2008 z 8. septembra 2008 (schválená dohoda o vine a treste) bol obvinený F. Q. uznaný za vinného z 1/ obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. a zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zák., 2/ zo zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zák. a zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 Tr. zák.

Trestných činov sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že:

1/ dňa 21. marca 2008 v čase od 01.00 hod. do 03.00 hod. odprevádzajúč v ťažkom stave opilosti z baru B. domov F. K. ju násillím odviedol k rieke Orava pod most cesty 1/59 v Z., okr. Tvrdošín, kde proti jej vôli udierajúč dlaňami a päšťami po tvári opakovane ju donútil k pohlavnému styku až do jeho sexuálneho uspokojenia; následne pod hrozbou oznámenia trestného činu znásilnenia v úmysle usmrtiť poškodenú udieral päšťami po tvári a hlave, zhodil ju na zem, kde do nej kopal, najmä do hlavy, hrudníka, rozkroku a ostatných častí tela, hlavu jej uchopil za vlasatú časť a viackrát silnou intenzitou ňou udieral o zem, čím jej spôsobil smrteľné poranenia - prerušenie premostujúčich ciev lebečnej dutiny, masívne zakrvácanie pod tvrdú plenu mozgovú, opuch mozgu a krvné výrony a odreniny hlavy, tváre a krku, podliatiny a odreniny oboch rúk, škrabance, trhliny a odreniny na pohlavnom ústrojenstve, pravom stehne a konečníku; potom poškodenú F. K. vyzliekol z odevu okrem nohavičiek a bezvládnú v stave bezvedomia jej hlavu a telo ponoril do rieky Orava, kde došlo dôsledkom vniknutia vody do dýchacích ciest k jej uduseniu pri utopení,

2/ začiatkom mesiaca február 2008 v čase okolo 16.00 hod. v drevenici č. XXX v obci X., okr. Tvrdošín, vylákal pod zámienkou fajčenia marihuany F. G., nar. XXXX, donútil proti jej vôli zastrešujúcu ju zastrelením, ublížením na zdraví, aby sa vyzliekla, hladkal ju po stehnách, pričom poškodená ho od seba odtlačala, prosila, aby ju nechal, kričala a plakala, na čo ju viackrát udral po tvári, musela sa vyzliecť, ľahol si na ňu a napriek tomu, že nemal erekciu, vnikal pohlavným orgánom do jej pošvy, opakovane sa pokúšal o pohlavný styk, pričom ju bil po tvári, vnikal do nej prstami a musela ho uspokojovať orálnym spôsobom do času jeho sexuálneho vyvrcholenia výstrekom ejakulátu.

Za to mu súd uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 (dvadsať) rokov so zaradením na výkon trestu do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. Súd mu zároveň uložil ochranný dohľad na dobu 3 (troch) rokov.

Na základe povolenej obnovy konania na základe nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky PL.ÚS 106/2011 (o protiústavnosti asperačnej zásady) uznesením Okresného súdu Žilina, sp. zn. 22 Nt 7/2014 z 25. júla 2014, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 2 Tos 90/2014 z 27. augusta 2014 bol zrušený výrok o treste citovaného rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 22T/111/2008 z 8. septembra 2008 a vec bola vrátená prokurátorovi do prípravného konania. Okresný súd Žilina rozsudkom, sp. zn. 29Tk/1/2014 z 15. januára 2015 na základe obžaloby prokurátora na pôvodnom nezrušenom skutkovom podklade z rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 22T/111/2008 z 8. septembra 2008 uložil obvinenému F. Q. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 (dvadsať) rokov so zaradením na výkon trestu do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený F. Q. odvolanie, ktoré Krajský súd v Žiline uznesením zo 7. mája 2015, sp. zn. 3 To/48/2015 podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote prostredníctvom obhajcu dovolanie obvinený F. Q., v ktorom uviedol že boli naplnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. tým, že mu rovnako ako v pôvodnom konaní nebol trest uložený na základe dohody, ale bez nej len rozsudkom súdu na podklade obžaloby, pričom prokurátor sa s ním dohodnúť o treste odmietol. Tvrdil, že ak mu v pôvodnom konaní bol uložený trest na základe dohody o vine a treste schválenej súdom a bol mu uložený trest vo výmere dvadsať rokov, po vyhlásení asperačnej zásady (na základe ktorej bol trest ukladaný aj jemu) Ústavným súdom Slovenskej republiky za protiústavnú, mal mu byť v novom konaní, na základe novej dohody o treste s prokurátorom uložený miernejší trest, než v pôvodnom rozsudku.

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Žiline k dovolaniu uviedol, že obvinený nemá nárok na vykonanie konania o dohode o treste; takýto postup je zo strany prokurátora fakultatívny. Na túto skutočnosť poukázal aj krajský súd, s ktorého závermi sa prokurátor stotožnil.

Pokiaľ ide o uloženie trestu v rovnakej výmere ako v pôvodnom konaní, obvinený nemá po povolení obnovy konania „automaticky“ nárok na uloženie miernejšieho trestu ako mu bol uložený v pôvodnom konaní aj keď dôvodom povolenia obnovy konania bol nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL.ÚS 106/2011. Tvrdenia obvineného, že po povolení obnovy konania treba uložiť miernejší trest, nevyplyvajú ani z ním citovaného stanoviska Trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. Tpj 44/2013.

Napokon prokurátor uviedol, že obvinený v podanom dovolaní neuvádza žiadne konkrétne hmotnoprávne ustanovenie, ktoré by malo byť podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. porušené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), bolo podané osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.)

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolanie, ako mimoriadny opravný prostriedok, umožňuje oprávneným osobám namietať zásadné porušenie procesnoprávných a hmotnoprávných ustanovení v rozhodnutiach súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá zásada je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania a to z dôvodov, ktoré sú taxatívne upravené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Tr. por., aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštitúcia.

V zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. dovolanie už pri jeho podaní musí byť odôvodnené tak aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytykajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že po povolení obnovy konania Okresný súd Žilina na hlavnom pojednávaní konanom 15. januára 2015 vyzval prokurátora na uzatvorenie dohody o treste s obvineným. Prokurátor to odmietol.

Krajský súd v Žiline v napadnutom rozhodnutí, ktorým zamietol odvolanie obvineného uviedol, že konanie o dohode o vine a treste nie je pre prokurátora obligatórne - povinné a nemožno ho k takému postupu nútiť, a to ani za predpokladu, že pôvodný trest pred jeho zrušením na základe obnovy konania ex lege - pre vyslovenie protiústavnosti asperačnej zásady - bol uložený na základe schválenej dohody o vine a treste. Chybou, a zásadným porušením práva na obhajobu by bolo, ako sa uvádzalo v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Tdo 9/2015 zo 17. marca 2015, ak by okresný súd nezistil, či prokurátor chce uzatvoriť s obvineným dohodu o treste, čím by porušil zásadným spôsobom obhajobu, najmä ak by sa prokurátor cítil byť pôvodnou dohodou viazaný a chcel by uzatvoriť novú dohodu o treste s obvineným, ale nebolo by mu to súdom umožnené. To sa však v prerokúvanom prípade nestalo a ako bolo uvedené prokurátora k uzatvoreniu dohody o vine a treste nijako nútiť nemožno.

Z týchto dôvodov dovolací súd nezistiac porušenie dovolacích dôvodov uvedených v ustanoveniach § 371 ods. 1 písm. c/ a i/, vyslovenia porušenia ktorých sa obsahom podaného dovolania domáhal obvinený F. Q., hoci výslovne označil len písmeno i/, dovolanie obvineného, ako nedôvodné, podľa § 382 písm. c/ Tr. por., odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.